

॥ ૐ ॥

હરિગીત છંદ

‘ મિત્ર કોર દોક્યાનો અવાજ કોર મમ કાને પડયો,
આશ્ચર્યની જ સમાધિમાં હા ! વાટનેતાં હું અડયો;
ત્યાં પ્રેમ મધુરા નમ્ર ધીમા સ્વરે કરતો ગુંજ છે,
શું નાણુંતો મણિરામ ! ના એ દોડનારો છું જ છે.
રામ.

શ્રી રામ લહરિ
હરે ર જ.

ઉપનતિ

“ સગી જશે વિતિ થશે હમણાં પ્રભાતે;
સૂર્યોદયે હમણીની હસશે સ્વનતે. ”
એવો વિચાર અણિ ! કોરા પૂર્યો કરે એ;
આવિ ગયો કરિ ! અહો ! નણિની અરે ! તે.

પદ ૧ હું રાગ કાનડો

રમખાણુ રમું છું રંગે, ચેતન લહરિ શુભ સંગે ર. રમ.ટક
 ચેતન લહરિ ભગિનિ ચમકી, ઉડી આજ હમંગે.
 હું પણ ચેતન લહરિ ભગિનિ, ખેલું છું ઉછરંગે. રમ●
 દીર્ઘ કાળથી દુર વસીને, ગણતા તોખા અંગે
 તેથી આધે આધે ભાગી, બહુ સાચવતાં ઢંગે. રમ●
 વળી વેગળાં નાસી નાસી, જાતાં ખુબ પ્રસંગે
 પુર્ણ કૃપા પરમેશ્વરની પાણી, પરખાયું નંગે. રમ●
 ચેતન સાગર માત મયાયે, જીતાણું છે જંગે
 મોહ નિધિ ઠેકયો હનુમંતો, એકજ માત છવંગે. રમ●
 પાતાળી જળ આજે ચડીયા, ઠેક મેર ગિરી શ્રંગે.
 બન્ને ભગિની ખેત્રે પ્રેમે ચેતનમાત ઉછંગે
 ભગિની ભગિનીમાં મળી જાતાં ભાળી માત અસંગે
 જન પ્રભુ રામમણિ મૃદુ મોઢી, ખેલું ખાસ સુરંગે. રમ●

પદ ૨ જુલું રાગ મહીયારીનો

આ સંસારે સાચું ખોટું, શે સમજાયે શાણા સાથી ?
 સ્વારથને કેમ સંકેલાયે, પરવારું કેમ પ્યારા પંથી ?
 પ્રશ્ન પુછેલો પ્યારો લાગ્યો, સ્નેહે ખોલ્યો સાચો સાથી
 દુઃકામાં કહું ખાસ કથન તે, પકડી લેજો પ્યારા પંથી.
 હું તું મારું તારું અંધી પંથી છોડી શોધે સાથી
 શોધે જડતાં આપ જીવીને, પરમાં કુબે દાનો પંથી
 સાચાં ને ખોટાંનાં છોડો, સર્વેશ્વર શ્રી રામ સાથી
 મણિમાં મળતાં પુછે જાને. પંથે નહિ ને ન મળે પંથી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૮-૧૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રામલલિત - ૨

વિષય ૬ - ૧૪

॥ ॐ ॥

श्री राम लहरि

हरेर र ७.

लेखक,

प्रभुदास प्रीतमदास पढियार चोरवाडकर

रामवीणा, संगीत गीता, स्तोत्रपद्य आदिना लेखक.

रहेवासी चोरवाड हाल जुनागढ

तथा

जडेन भाण्डेक मदनज

मु. लावनगर हाल कुशोड.

प्रकाशक.

सोनी मोहनदास वि० डानज.

रहेवासी कुशोड हाल उरणन-नाताल.

सर्व हक लेखकाने स्वाधिन

सने १८१७.

प्रथमावृत्ति प्रत १०००

संवत् १८७३

श्री रामनवमी.

अभिलाषा. शाहपुर नवीपोणमां आवेक्षा श्री "पञ्चहितार्थ" मुद्रालयमां-प्रेसमां पटेल उद्याभाष हलपतरामे छाभुं.

अभिलष.

अभिलष स्वीकारवा न हम्मे तेले हम्मा मुज्ज रकम कर्ता तरक मोहलवी तेने आवी रीतेन सहपयोग यशे.

બહાલાં આત્મસ્વરૂપી બંધુ બહેનો !

અખિલેશ્વર, દીનબંધુ, ભક્તવત્સલ ભગવાન શ્રીરામચંદ્રજીના જન્મ મહોત્સવ પ્રસંગે આ લઘુ પુસ્તક આપની સેવામાં અર્પતા મદદાનંદ થાય છે.

કેશોદ-શાળિયાવાડ નિવાસી પરંતુ હાલ કરબન—નાતાલમાં નિવાસ કરનાર, સોની મોહેનલાલ વિ. કાનજીએ પોતાને ખર્ચે આ પુસ્તક સર્વ ને અમૂલ્ય આપવા ઉત્સાહ દર્શાવી સાચો પરાપકાર સાધ્યો છે જે અર્થે સપ્રેમ ધન્યવાદ આપતાં આનંદ થાય છે. એ બાઈબાળપણાંથીજ ધર્મ તરફના પોતાના સંપૂર્ણ પ્રેમવડે લેખકો ના સમર્થમાં આવેલ છે અને હજી જે કે યુવાવસ્થામાં છે છતાં પણ પોતાની ધર્મ નિષ્ઠાવડે અનેકને સન્માર્ગે વળવાનાં એક ઉચ્ચ દૃષ્ટાંત રૂપ થઈ રહેલ છે. પ્રભુ તેમની ઉન્નતગામી-પ્રવૃત્તિઓમાં કૃતાર્થતા આપો એજ અભ્યર્થના. રામ.

જી.નાગદ.
શ્રી રામજ્યંતિ
સંવત ૧૯૭૩

પ્રભુલાલ પ્રીતમલાલ

ॐ

શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી પદપંકજ અર્પણ હો.

રાગ આરતિ.

જય વિઠ્ઠલનાથા, પ્રભુ જય વિઠ્ઠલ નાથા	
પતિત પાવન સ્વામી. જય જય શ્રુતિ માથા.	જયદેવ.
પતિત પાવન ટેવ, તેથી નથી ઘોખો. પ્રભુ	
ઐ ટેવે હો ! દેવા ! (૨) ચોખો કાધ ચોખો.	જયદેવ.
દામા માટે દોટ મ્હાર બની મેલી. પ્રભુ	
એ કંઈલા દર્શાવો. (૨) દે દોખો ઠેલી.	જય
મંથ તુકાનાકોરા તેર દીને કાઢ્યા પ્રભુ	
જળ ન શક્યું ભીંજવી. (૨) મદીને તેંવાઢ્યા.	જય
નામાની મન કામ, તેં પુરણ કાધી પ્રભુ	
બ્રાહ્મણની સંગાથે (૨) પંગત દષ્ટ દીધી.	જય
જનની જનુની ધન્ય, કરવા તું ધાયો પ્રભુ	
અમ માટે આ ટાણે (૨) શું પ્રેશવ ! કાયો.	જય
મા પાણુ સ્વામી વાંસે વા દેજ્યો વ્હાલે. પ્રભુ	
કર કંઈલા કંઈલાળુ. (૨) પડીયાં તુજ પાલે,	જય
સખુનું કીધું કાજ રૂપ એનું લીધું પ્રભુ	
દીન દયાળુ બાનું (૨) જગ જાહેર કીધું.	જય
તુકારામ વકીલાત, તેંજ કરી સફળા. પ્રભુ	
શીવાજીને સપડાવા (૨) મ્હેનજ બન્યા અફળા.	જય
અમ ખેતો આ અર્જ, ગર્જ ધરી કરીએ. પ્રભુ	
દે અદ્વય આનંદા, તુજપદ સ્થીર ઠરીએ.	જય
પ્રભુ મણિમય મણી પ્રભુમય, જ્યોતિ દર્શાવી. પ્રભુ	
રામકૃષ્ણ હરિ વિઠ્ઠલ (૨) દે દિલ દર્શાવી.	જય

॥ ॐ ॥

સ્વાનુભવ કેન્દ્ર.

રાગ બુલબુલ મઝલ.

૧

પરમ પરમાત્મ પરધામી, પરમ જ્યોત્તિ પરમ સ્વામી
અનામી નામ જેનું ના, અરૂપી પાદ પ્રભુમામિ
અગુણમાં ગુણ આગેપું, વિદ્યારો વાણીના કરવા
અદા ! અથયો પ્રભુ થઇને, અનુભવ માંડીયા બકવા
“યતો વાયો નિવર્તતે” “મને સદઃ” તે પદે ખેસી
બકું બકવાદ કે શું ? શું ? ખસી ગર્ભ ચિત્તની ઠેસી
પરમ અત્મે ન બીજું જ્યાં, અને કેા દાસ તે કેાનો
મણિમય રામ જ્યોત્તિમાં, જડે ના ગંધ દ્વંદ્વોના

૨

સ્તવું સ્તવને હરિને તે, નથી જ્યાં ધામને ધામી
વિનય વિમુને કરું હું હા ! નથી જ્યાં નામને નામી
પ્રભુ સ્થાપું મહું હું ને, સદાતે સત્ય છે સત્યે
ટળી હું ને હરિ ગાકું, રહું આનંદમાં નિત્યે
અનોમાં સ્તોત્ર વૈચિત્ર્યે, સ્તવી સર્વેશ શાંતિમાં
વિરામું ને કથું આવું, ભમું ના લેશ આંતિમાં
ગમે કે ના ગમે જગને, નથી જગ તો કશી પરવા
મણિરાજકયતામાં હા ! ગવાશે ગાઇશ ગુણ ગરવા

૩

અગણ્ય હા ! ગણપતિ પ્યારા, અગજ ગજ આનને શોભો
અવિધને વિધન હસનારા, સ્તવન શુભવા જરા થોભો

અચિન્દિત ચિન્દ તારામાં, ગગનપર ગેબતો ગોળો
કરું આરોપ અન્વયથી, કૃપા મૃત હેલ ઝટ ઢોળો
નવે નિધિ સકળ સિદ્ધિ, સદા પાસે રહે હેતે
સકળ સુર ચામરો કરતા, અગણ ગણું શાવડે તે તે
ખરી ચૈતન્યની શકિત, સદા ચૈતન્ય મણિરૂપે
રમત કરી આપમાં આપે, સ્વયં રામે રમે ચૂપે

૪

“ અયં આત્મૈવ બ્રહ્મૈતિ, ” ધડુકે વેદ ઢંઢેરો
તથાપિ સાંભળે ના તે, પડયો માયા મને ટેરો
અહો “ પ્રજ્ઞાન બ્રહ્મૈતિ ” બજે ડિંડિમ વેદાંતે
કુટેલા કાન જેના તે, બ્રમણુમાં બાટકે બ્રાંતે
ગુરુજી “ તત્ત્વમસિ ” વાક્યે, અનાદત નાદ સંભળાવે
ધ્વનિમાં ધ્યાન દે ના તે, પથરમાં શીર્ષ અફળાવે.
“ અહંબ્રહ્માસ્મિનિજ બોધે, સ્વયં મણિરામને જાણી
ગગનવત થઈ રહું રાણું, મળની મોજ સૌ માણી.

૫

અહો ! દૈવલ્ય પદમાં તે, કહો ક્યાં જીવ ઇશ્વરને
વળી માયા સમાયેલાં, ગણે શું સત્ય નશ્વરને
જતાં ગુણ નિર્ગુણી વૃત્તિ, વિરાગી ભક્તિ વિજ્ઞાની
બ્રહ્મન્ બ્રહ્મ વિચારોમાં, અમળ મળ ધ્યાન શું ધ્યાની
પરખ પરમેશની પડતાં, પરખીયા સદ્ગુર સાચા
ખરે ટાણે કમાણીમાં, મળેલી સત્ય આ વાચા
ભજન મણિ આવતાં હાથે, રમાપતિ રામને પેખ્યા
રમત ન્યારી રમણહારા, પ્રભુ પતિ પ્રેમમય દેખ્યા

ભવેશા ને ભળે ભાવે, નથી આધુ જવાનું ભા !
 હિતર તું અંતરે જોવા, ન હેટો ભાષ ! ભાગી જા !
 અહા ! આ ચાર દેહોને, અવસ્થા ચારને ઘેરી
 રહ્યો તે રામને જો જો, ઉપાધિ ટાળી “ હું ” ફરી
 પદાંબુજ સદ્ગુર દેવા, તણા સેવે મળે શાંતિ
 ઉગંતાં સુર્ય આગાશે, ટળે અંધારની ભ્રાંતિ
 ગુર મણિ વાક્યની જ્યોત્તિ, ઝલકતી ભાળ લાગે છે
 અયં આત્મા અનામિમાં, સ્વયં જ્યનિ રામ જાગે છે

પ્રભુતા પદ પ્રભુનું તે, પ્રભાવે ને સ્વભાવે છે
 પ્રભુ પ્રભવે કરે લયને, પ્રભુ પોતે નિભાવે છે
 સમજ શાણા સુ સંતોની થયો જે સંત તે જાણે
 ન ભુદ્ધિ તુલ્ય ત્યાં પૂજે, ભટકતી નર્કની ખાણે
 વિના પગ પંથ કાપે જે, વચન મન દેદથી હા ! તે
 સુગુરની સાન તે સમજે, જુથા વાતે નહિ ધાતે
 અલીંગી સર્વમાં ભરીયો, મહદ્ યોનિ સભર આપે
 મણિરામે રમત કીધી, દહ્યું જગ હાય ! ત્રય તાપે

હરિ અવલંબને સૌનું, અનવલંબન રહ્યો પોતે
 તથા અવલંબતી વસ્તુ, શુરો આધાર સત ગોતે
 અલગ રોહ આવરે સૌને, નિરાજો ખેલ એ ખેલ
 ઝીલે જળમાં ન બીંજાએ, કમળ જળ સમ રમે બેલે
 જલજ કહેતાં જળો ના,ના, સમજાએ જા ! કમળ સાચું

અરે ! શબ્દો તણી એવી, ન સાનો જાણી તો કાચું
 ન પકંજ જાણુ દાદુરને, કમળ મણિરામ જાણી લે
 ઉભય ઉપજેલ છે પંકે, તથાપિ શ્રેષ્ઠ માણી લે

૯

નહિ ભૂમિ નહિ જળતે, નહિ તે તેજ કે વાયુ
 નહિ આકાશ એ એવું, નિગમ નેતિ કરી ગાયું
 ગુણાતિત શૂન્ય પર શૂન્યે, ન ધર્મા ધર્મ કર્માદિ
 નહિ જ્યાં પૂન્ય કે પાપો, ન બ્રમણા બેદ બર્માદિ
 ન લીલું કાળું કે ઘોળું, ન પીળું લાલ જાંબુડું
 ન સ્વર્ગો કે નથી નર્કો, કુંડું એ છે ન કે રૂડું
 ગગન આકાર ગુરુ હૃદયે, પીછાણી લે મણી બહાલા !
 ટળી જા "વૃ" થઈ જા "વે", નિરખી લે રામજી લાલા

૧૦

ન નાતે જાત કે જાતે, નથી કાંઈ રાગી કે દ્રેષી
 ન લિંગાદિ મળે એને, વિદેશી કે નથી દેશી
 પચીશે તત્ત્વ માયાનાં, પરે પર બ્રહ્મ સાચો તે
 પચીશેમાં રહ્યો બ્યાપી, પચીશે છે ન બ્રહ્મે તે
 અહો ! પાતાળથી માંડી, રવિ લગી માંડણી માયા
 બધાં શિર-કાળ ગાજે છે, બધી માયિક એ છાયા
 જલજ જલમાં અલગ એવો, હરિ જગતીરમાં આપે
 ચડપ મણિરામ ઝડપીને, ચતુર ચિત્તે ગ્રહે આપે

૧૧

અમક સૌ છેજ ચિદ્ધનની, અનંતા મર્મ મોટો એ
 ન દર્પણ ક્યાં પ્રતિબિંબો ? કદિ બાસેજ ખોટો તે

દીવે દીવા ઘણા થાતા, પ્રકાશક દીવડો પોતે
 ન દીપે બેદ સવલેશે, જણાશે હા ! ખરું જોતે
 નિયંતા વિશ્વનો વિશ્વે, રહેલો વિશ્વ રૂપે તે
 વિલાસો આપમાં આપે, કરેલા વિશ્વ ભૂપે તે
 મણિ વિસ્તાર સૌ માંહે, પરિવારો પ્રભુતાના
 વિરામે રામમાં અંતે, સુખેલો એ વિભુતાના

૧૨

અહો ! મન ચિત્ત બુદ્ધિને, કરીને એક સાબિજાને
 જુઓ ધર શરીને ચૌટા, નગર ગ્રામો દિલે ધરને
 વળી બહુ ક્ષેત્રને વાડી, ગિરિ પ્રાંતો અને ખંડો
 સમુદ્રો વન નદી ઝાઝી, અનેકાનેક અભાંડો
 બધામાં એક આ ભૂમિ, રહી વ્યાપી વિચારો તો
 ગમે ત્યાં પગ ધરો વહાલા ! ભૂમિ પર એજ ધારેલો
 અયમ આત્માજ એ રીતે, મણિરામે લલો હામે
 તમે પણ તેમ જાણીને, વિરામો તો ઠરો ઠામે

૧૩

દળુ દૃષ્ટાંત દડિં એકે, સમજતાં શાંતિ મન પામે
 સુતો જીવ સ્વપ્નની માંહે, રચે બહુ રંગ તે હામે
 ઘણું ધર સૂત્રને પુત્રો, નિરાંતે પારણે જૂલે
 રથો ઘોડા અને હસ્તિ, શુભગ હા ! પારણે જૂલે
 ધનાદિક વૈભવો ઝાઝા, સુખાસન રાજ્યની રિક્તિ
 અણિમાદિક આંગણીયે, રહી કરજોડીને સિદ્ધિ
 બધે રૂપે વિલસતો તે, સૂતેલો જીવ ખીણું ના
 મણિ આત્મા વિભુ એવો, સભર બર્યો રામ રીઝું હા !

૧૪

યથા જળ સાગરેથી હા । ગયું ખેંચાઇ ધન પટલો
 થયાં; પડયું પૃથ્વી માંહે તે, વનસ્પતિ ખીલતો ખટલો
 બધા જીવ જંતુ ખોપાતાં, વધ્યું તે હા । દબ્યું દાળે
 નદી રૂપે વહન કરતું, ગયું તે કંપતિ કાળે
 કરી; તે કંપતિ જાણો, રહ્યાં જંતુ નદી રૂપે
 અનેકાનેક સૌ ગ્રીન્ને, બનેલું નીર તદ્રૂપે
 કહિં ખાટું કહિં મીઠું, તથાપિ નીર તે એકે
 મણિ જળમાં તકાવત ના, ઝલક છે રામની છે કે

૧૫

થઇ જંજળ જીવ યાતાં, વળગીયાં કાળને માયા
 બન્યાં બહુ દેવને દેવી, બધી માયિક એ છાંયા
 લકડ ગૃહ પિતૃનાં લાગ્યાં, મલિદા જોસથી માગે
 પિતા માતા તનુજ દારા, બધાના હા । લકો લાગે
 પ્રપંચે ભૂલીયો જીવડો, મરંતાં લેશ ના છૂટે
 ભવોભવની ઝપટ વળગી, ન અળગી થાય કે ત્રૂટે
 મળ્યા મણિ ભોમિયા ભેદુ, પત્રકમાં ઝોડ ઝટ કાઢ્યું
 સુ શબ્દે રામ ગજવીને, અરે ! ઝટ જોતરં વાઢ્યું

૧૬

જદા જોયું અડો ! જગી, ન દીઠો કાળ કે માયા
 ન દેવી દેવતાઓને, ગૃહો કે પિતૃ સુત કાયા
 પ્રપંચો ઝાકળો જેવા, હતા ઉડી ગયા સર્વે
 ન મૃગજળ કાંઈ દેખાતું, અરે ! ભડકાવતું ખર્વે
 અભવ કે ભવ પગભવને, વિભવ સંભવ બધો છૂટયો
 અથર્થ દોરી અરે, માયા, તણો પટ પાસલો ત્રૂટયો

અહો ! એ આદિ શિવ રૂપે, ખરો ચિંતામણી મળાયો
બધામાં રામ દેખાડયો, અહંતા ભાવ તો ગળિયો

૧૭

અચાનક સાંપડે તક તો, પુરા કૃત પુણ્ય ઉઘોતે
વળે વૃત્તિજ આત્મામાં, અનાયાસે સરલ તો તે
મુમુક્ષા જાગ્રતિ આવે, વિરાગી વૃત્તિ ને બકિત
સ્વધામે પુગવા હામે, વધી જાતી બધી શક્તિ
શરણુ ગુરુ દેવનું પામી, ચિદાનંદે પ્રદટ ખેલે
વિજયની માળ કટ કંઠે, ગુરુ શ્રી આપ હા ! મેલે
કપુર ગુટિકા સમા દેહે, ગુરુ મણિ રામજી રાજે
સદા શિષ્યો તણા શિરે, અનાહત નાદ મય ગાજે

૧૮

સરલ કહું સાન આ સમજે, નયનથી કાઢીને કમજો
સુગંધી દ્યો બલી રીતે, ભુક્ષી જાઓ બધાં કમજો
સુગંધી સેષ લેનારાં, સુગંધીમય બનો આપે
અહં તજી આપ અપીને, અક્ષિંગી રૂપ થઇ આપે
સમી જાતાં વિકારો સૌ, પરા પારે થતાં લીને
હવું છે ના થશે ના ના, થયું જજી રૂપ હા ! મીને
ગગન છે શૂન્ય ત્યાં સુધી, જહાં લગી હું પણે પેખો
ગગન મણિમાં ગળ્યું હું તો, બધું કટ રામ મય દેખો

૧૯

જતાં વર્ષાવૃત્ત આપુ ! ગયા ધન ને ગ્રહ ચપળા
અને ઉત્પાત ચોમાસે, થતા તે શાંત ત્યા સુધળા
ચરદના વાયરા ધીમા, સુગંધી વાય છે શીળા

હૃદય ઈંદુ ગગન થાતાં, ગઇ અંધારની લીલા
હૃદય આકાશ માયાનું, ગયું એમાસું, ને શાંતિ
શરદ આવી અહો ! હેતે, ટળી ગઇ સર્વે ઝટ જાંતિ
મણિ ચંદા ચમકવાથી, મુલકિત જ્ઞાન વૈજયંતી
પવનની લહેરમાં માણું, સ્વયં રામે રહું રાણી

૨૦

અહો ! જ્યમ લહેર સાગર એ, જુદાં છે નામ; ના જુદાં
સ્વરૂપે નીર છે આપે, પીછાણે મુખ્ય જે મુદા
દીપકને અગ્નિ જે એવાં, જુદાં નામે; અભિન્નજ છે
સ્વરૂપે સર્વ પાવક એ, જુદાઇ નામ માત્રે છે
કિરણ રવિ નામ જે જુદાં, પ્રકાશે તે અભેદ છે
નિશાકર ચંદ્રિકા નોખાં, નથી; જાણો નિઃશકે તે
ગુરુ ગમ હા ? મણિ અભિને, સહજપણે ઓળખે ! એવું
અકળ કળી રામ મય બાપુ ! અનાદિ તત્ત્વ ગણુ તેવું

૨૧

નથી વાણી સમાતી જ્યાં, નથી મન થું સમાયે ત્યાં
જવું ક્યાં જગ વિનાનું, ગમન ક્યાંથી કરે કો ક્યાં
અરે ! જાતા વિના કેને ? કહો ? કો શા વડે જાણે
નથી જ્યાં હામ દૂર પાસે, જવાશે કેમ ? કો ? ટાણે
ન આદિ અંત ત્યાં મધ્યે, ગણું શાથી કહો બહાજા !
નથી જ્યાં ઉંચ ત્યાં નીચું, ગડ્યાના ઠાઠ એ રાજા
વિના મણિરામ બીજું ના, અધિક ઓછું કહું શાથી ?
સરં કાહુંજ શેમાંથી ? સખા કો દાસ ના સાથી

૨૨

કશું ત્યાં સુક્ષ્મ જ્યાં સ્થૂળના, કશું સ્થૂળ જ્યાં ન છે સુક્ષ્મે

વિના ઉંચાણ નીચાઈ, કહો કેમ આવશે લક્ષ્યે
 સકળ જીવંત જગ ભાણું, મરંતુ કેમ હું માનું
 અભાગી જ્યાં નથી કાષ, મહાભાગી ન કો દાનું
 વગર વેતાજ તે વેદો, કહો કો કાણુને કેમે
 ચિદાકાશજ ચિદાકાશે, સકળ આ જેમ છે તેમે
 અવાણિ ને અમન વાતું, મણિમય રંગ વિલસે છે
 સ્વરંગી રામના રંગો, નિહાળી આપ હૃદયે છે

૨૩

ન દેનારો ન લેનારો, નથી કાંઈ આપવાનું હા !
 અજ્ઞયજ્ઞ માર્ગ આ સીધો, અચાલે પંથ જનવું આ
 ન સાધન સાધ્ય જે માંહે, નથી કાંઈ મુકવું રહાવું
 મરો આપે તરો આપે, નથી કાંઈ દૂર ભા ! જનવું
 અચિન્હિત આપ થઈ રહેવું, સહજ સ્વયંભાવનું હ્લાણું
 ન આપા પર કશું ભાગો, ન ગાવુ અન્યનું ગાણું
 સ્વયં ગાણું સ્વયં હ્લાણું, સ્વયં માણુ મોદનું મા'ણું
 સ્વયં પ્રભુ રામ સ્વયં જાણું, નકામા તંત શા તાણું

૨૪

વિપિન ઉજડ રૂએ તેને, નથી કો વારનારું ત્યાં
 તિમિર ભરી ઠામમાં કાષ, બિલેચે મૂર્ખ; બારું કયાં ?
 ગગન પુષ્પો તણી વાડી, અરે ! કૃતો કદી દીકાં
 પીધું જળ ઝાંઝવાનું કયાં ? મહુડાં દ્રાક્ષ સમ મીઠાં ?
 સુપુત્રો વાંઝણી ફેરાં, કદી જોયા ન સાંભળ્યાયા
 બધાં કર્મો વિદ્યુર્મોતિ, અકર્મો જાનથી ટળ્યાયા
 બિપર દૃષ્ટાંતનાં જેવાં, વિવિધ રંગો અજના આ
 સકળ મણિરામ સરખો છે, ઈસારા છે મજના આ

૨૫

કંઈ ઉંઘે શિરે લટકે, વળી કોઈ રાગડા તાણે
 બનીને કર્મઠો ઝાઝા, પુણે છે કર્મની ખાણે
 પુણે પિનૂજ પાખંડી, અને અદ્યાંગ કો સાંધે
 રહ્યું ધર આત્મનું આધે, નહિ પથ પાધરો લાધે
 નકામા ઢોલકાં ઠોકી, બગ્ગવે ખૂમ કરતાગો
 મૃદંગો ઝાંઝ તંબુરા ! ભલો ભા ! નાચવાવાગો
 બધાએ કલેશ કાયાના, મક્કતમાં રાફડા ખોદે
 મણિધર માંહિ ધુધરે તે, આગળે રામ તે ભોદે

૨૬

ટળે ભુખ છાશ પીધ શું ? તરશ છીપે શું મૃગજાળથી ?
 સુચિત્રે સૂચિત્રે દેખી તિમિર ભાગે નહિ બગ્ગથી
 અરે ! શુંગાર મુઠદાનાં, કશી શોભા કહો આપે
 અરે ! રે ! નાટકી રાગ, દુઃખો શું અન્યનાં કાપે
 મનોરથ મોદકે કોનું, ઊદર ભરીયું કહો ? બાળ્યું ?
 લખી દીપ કાગળે ક્યારે, કહો ભા ! વન કયું બાળ્યું ?
 દળી વેળુ વગારે તે, બધો શ્રમ માત્ર શ્રમ ફળ છે
 અહં ત્રૂટે મણિરામે, મળે એ સત્ય હા ! કળ છે

૨૭

પુરાણી કો બની ભટકા, ખરાખર ભૂંકતા હીંડે
 શુણીને કશરી ત્રાડા, છટકતા ભાગતા છીંડે
 ધણા વેદાંતી બેદાંતી, બકે છે જ્ઞાનની વાતુ
 અરે ! પણ સ્વાર્થ સાધ્યાની ખુરીએ અંતરે ધાતું
 વળી કો દર્શનો ખટનો, વહેછે ટેરવે જીભને

તથાપિ આચર્યાની ના, ન જાણે જીવને શિવને
બહુ પુન્ય પ્રભુ થઇને, ધરે ધરે ગાન તે કરતા
અહં મશ્વિરામમાં હોમે, અરે ઠામેજ તે કરતા

૨૮

કવીશ્વર થઇ ધણા કથતા, વખાડે વાદી વાણી
પટે બહુ વેદના પાઠો, અજાણે અર્ચની કા'ણી
ધણા આચાર્ય આ વિશ્વે, પ્રહણ કરવા ભમે સેવા
લીધાની હામ છે ઝાઝી, કસમ દેવા લીધા એવા
કરે વાતોજ ભાવિની, તથાપિ સત્ય ચાવી તે
રહી ગઇ વેગળા બાઇ ! મર્યો કરી ખૂન તાવીને
બધા એ વાસના ના ભા ! અરે ! રે ! ખેલછે ખોટા
અહં મશ્વિરામ અર્પણમાં, સમજતા સંત કો મોટા

૨૯

પડેલો સિંહ પિંજરમાં, ભડેને ખૂન તે ત્રાડે
ત્રૂટેના પાંજરે તે શે ? કરિ કુંભસ્થળે કાડે
નદીના હાથમાં દોરી, રમત ધણી માંકડું કરતું
જરા ખેંચાય ને દોરી, થર થરે તે અરે ! ડરતું
જડાણી વાસના બેડી, અરે ! ત્યાગી વિરાગીને
લટકતા તે અધર જુલે, ધરેધર બીખ માગીને
નદી માયા કપિ જતું, નચાવે બંધ શે છૂટે ?
અહં ગણતાં મશ્વિરામે, ગળેથી દોરકું ત્રૂટે

૩૦

અહો ! ન્યમ ધોખીનો ફૂતો, લટકતો વાટને ધાટે
નથી તે વાટનો એ હા ! ધડો ના કો કરે ધાટે

ચતુષ્ઠ્ય દેહ આ તૂટે, અસિ એ જ્ઞાન મય સાચી
કપાળી જેહની અંગો, રહ્યા રણુ યજ્ઞમાં નાચી
મરે બાપો મરે બ્રાતા, જડે તો રાજ પોતાને
ખરા એ રાજપુત જાણે, નિઃશંકી મરત નિજતાને
રહે નિજથી ખીમું તેતો, ખરું છે વિધન સ્વયં ધામે
બધું હોમે મણિરામે, ખરા વિશ્રામમાં જામે

૩૧

ચતુર્ભુજ મંશ દર્શન જે, કરાવે ખેલ માયાના
ખતાવે સિદ્ધિકર રમતી, અમર તેનીજ કાયાના ।
પુનરૂ આપત સૌ લોકો, થતા અભાદિના જોજો
પ્રસરતું નાશ સૌ થાતું, વિચારે સત્ય જો તો તો
બધું સંદેહ ફેલાયું, ભુલ્લી જા જોહ ખેલાયું
બધું તું ખેચી લે બહાલા ! જતું દોળાઇ રેલાયું
અહંતા તું મણિ ખો જા ! સ્વયં રામે રમાશે તો
ખરાં દીલ બીતરે બાલાં, ખવાશે ને ખમાશે તો

૩૨

રવીથી ધ્રુમસે થઇને, ધણા ગોટા ખતાવ્યા તા
રવી અજવાશમાં જોતાં સકળ ખોટા પિછાણ્યાતા
કદી કો કાચના ધરમાં, વિવિધ રંગીન કાચે હા ।
રવી પ્રતિબિંબ બહુરંગી, નિહાળ્યાંજે ન સાચે હા ।
નજર ઉંચી કરી જોતાં, રવિ તો તેમનો તેમે
તજ જગ આત્મમાં જોતાં, સકળ છે એમનું એમે
વિકળ આયાસ હું પદતો, કરે છે જંતુને ઝાઝો
અહં મણિરામમાં નાખો, પરમ પ્રિય આત્મને બાજો

૩૩

શિલામાં ચીતરી મુતિ, સુઅંગો શોભામાં ભારે
વિવિધને ખાસ ધાટીમાં, શિલાથી બિન્નના ક્યારે
કરિ કાળેજ કાતરીયો, કરિ રૂપે અહો ! લાગે
તથાપિ કાષ્ટ દષ્ટિમાં, અવળ અણુચિંતવ્યું જનમે
કરેલી કાષ્ટ પુતળીમાં, ધર્યાં શૃંગાર પણ કાળે
વગર કાળે કશું છે ના, નિદાનો નિર્મળા દળે
બહુલતા ભાગળે માં ને, ખરું અદ્વૈત તે દેખો
મણિરામે જુમાવી હું, પરમ પરમાત્મતા પેખો

૩૪

પ્રથમ બ્રમળા પડી પીડે, થયું બ્રહ્માંડ એમાંથી
થયું હું દેહમાં ત્યારે, ગળ્યું જગ સત્ય તો ત્યાંથી
મટ્યું હું ને ગયું સધળું, કહો કહું પીડ કાને હું
વિના હું ક્યાંથી બ્રહ્માંડે, વગર હું શે કહું તું તું
નિરંજન કૈવલ્યા દૈતે, ન બુદ્ધિ બળ પુમે ઠેઠે
મતિ જ્યાં દોડતિ હિંડે, પરમથી એ બધું ઠેઠે
અબુદ્ધે બુદ્ધ થઈ એસે, છતાં પળી બાળ થઈ એસે
મણિરામે રમે રમતો, સુનગરે ઠે વસે નેસે.

૩૫

બની ગુરુ એસ તું તારો, વિના નથી અન્ય કો આરો
સવારો મુખથી કરતાં, પડે છે ખૂબ પેગરો
સુરત બાહીરની ટાળી, જરા લે અંતરે વાળી
બધાં દે સાધનો બાળી, સ્વયં લે આત્મ તું બાળી
નથી બનતું બન્યું કાંઈ, નથી બનવાનું એ કાંઈ
સ્વરૂપ ક્ષીર સાગરે બાધ ! ભર્યો સમ થળ બધે સાંધ

અહંપદની ખટાશે ત્યાં, નથી દુધ ફાટી એ જાતું
તથાપિ તું અહં તજતો, મણિમય રામ ઝટ થાતું

૩૬

દુઝાણું બાકરી કેરું, ન હાંસલ લેશ ત્યાં જડતું
ખડાલી છે કરે જમણા, ન મેડી ચોસડું પડતું
કરી વેપાર ખોરાનો, રંગેલો લાલ છે ઢાણે ?
લછ ખોરાક ધાણીનો, ધરાયા ક્યાં ગણ્યું ઢાણે ?
ધુમસ વર્ષાઃ ખુબ થાતાં, નથી ધાન્યો થતાં પેદા
અરે ! ચિત્રોતણા દીપે, ટોળે ના ભય તિમિર મેદા
કરો ચિંતામણી કેરો, ખરો વેપાર વાલુડા
રમે રામે ખુદા ખાળા, ચતુર થઇ થાઓ કાલુડા

૩૭

ધનદ ચિંતામણી કેરો, કશી ના ખોટ ખાતામાં
રહે જે સુરતર નીચે, સ્વભાવે સુખ શાતામાં
ચડી બેસે રવિ સ્થમાં, ન ડિગે લેશ આધમનો
સદા ઉઘોત અજવાળું, ન અંધારેજ આચડતો
વિહંગમ લક્ષ્મીદાટી છે, અળખ પંખી ગતિ ન્યારી
ભુમિ જેને નથી પ્યારી, ગગન ગતિ માણતું, પ્યારી
મણિ સ્વાનુભવી રામે ઇલેક્ટ્રીક રેલવે બેઠા
વિલાસો વાણીમય ખાળા, પુગે ના સાધતા હેઠા

૩૮

ગગનથી જે પડ્યું ઝીલે, પાંપેયો સ્વાદ તે જાણે
દીપું સ્વાંતિતણું પામે, સુમસ્થી મોજ એ માણે
મોજે જે સ્વાદ હા ! ફેડે, ન દોણે તેજ દેખાશે

ગુરુ ગમ જે ઝીલે ઝેમે, પરમ તેથીજ પેખાશે
અરે ! ધાવેજ સિંહણુને, ખરા જે સિંહના પુત્રો
ન ધાવી તે શકે ક્યારે, હશે જે કુતિનો કુપો
ઝલક મણિ જ્યોતિને દેખે, ઉલુકની નાત ના,ના,ના
સ્વયં હા ! રામમય ચક્રા, નિદાજે શાંતિમાં હા ! હા !

૩૯

અથઠ નગરી તણો મોટો, અહા ! તે થઇ નકો રાગ
અનુપન્યું બહાણુ લઇને હા ! ભરી આકાશ કુત્ર તાળ
ચડ્યો તરણી ચલાવી તે, નિધિ જળ ઝાંઝવા મહિ
પુણ્યો અવસીજ જ્યાં નગરી, કયો વેપાર ખૂબ ત્યાંહિ
નકામાં ઝાકગી નાણાં, ભરી જાણ્યો કમાણો હું !
અરે ! રે ! વિશ્વ આ એવું, રખે મન માન સાચું તું !
પાસુપ કાર્ય સાધી લે, મણિ કરથી ન ફેંપી દે
રાજ્ય છે રામમય ત રો, ખરી આ સાન સમજ લે.

૪૦

ખરં આ જ્ઞાનને સાને, અનંતે આગળે કીધાં
ઝડપનારાં હતાં તેવાં, દીધાં એવાં અહો ! લીધાં
કહ્યું આ મૂળ માંહિ તો, શિવે હા ! હા ! શિવા પ્રત્યે !
કહ્યું નારાયણે આહા ! શુણ્યું અભાજ્યે પ્રીતે
કહ્યું અવધૂતજી એ આ, સ્વહિતે મોર વાદન ને
કહ્યું આ હંસરૂપે હા ! સનક આદિક સજ્જનને
રધુવંશી પુરા ધાએ કહ્યું મણીરામને આજે
સમજીને સ્વામસુખ માણ્યાં, દલ મન સાંભળ્યું કાને

૪૧

હપિલે માતુ સમજાવ્યાં, કનૈયે ગોપી રીઝાવ્યાં
પ્રિછાવ્યું પાર્થને પ્રેમે, સ્વયં શ્રી કૃષ્ણજીએ આ

શુણીને જાનું શુક દેદે, બન્યા શુકદેવ ભવ ખીન્ને
જનકથી ત્યાં બધું જાણી, રહ્યા સ્વાત્મિયતા રીઝે
પિતાથી નારદે જાણ્યું, જન્મને વ્યાસને લાખ્યું
દીધું શુક પુત્રને તેણે, શુકે પરિક્ષીતને દાખ્યું
સમજમાં આપિયું સાચું, સુધામણિ રામ હા! ચાખ્યું
ડસ્યો તન વાસુકી તોયે, નિશંકી ચિત્ત હા! રાખ્યું.

૪૨

અનુભવ આત્મ રસનો આ, સુમિત્રાનંદને લીધો
સુગંગા તીર પર શતિ, જન્મે શુદ્ધ રાજને દીધો
ભરતને ચિત્રકુટ માંડે, સમજ આપીજ શ્રી રામે
લઈને શાંત શાંતિમાં, ઠ્યાં વિશ્રામમય ઠામે
રઘુવર રીઝથી રંગે, અનુભવ આપીયો શખરી
છતાં એ લીલ પણ સમજી, અડગ શ્રદ્ધા વિષે જખરી
વિલીપણુ યુદ્ધટાણામાં, સશંકી જ્યાં થયો ભાળ્યો
અનુભવ દઈ મણિરામે, તદા સંદેહ ઝટ ટાળ્યો

૪૩

પ્રભ જનને પ્રભોવેલાં, અહા! શ્રી રામજી એ હા!
સદા લય લીન થઈને તે, રહ્યાં રટતાં મગન સ્નેહા!
ભરતને ઉત્તરે કાંડે, ખરો સ્વાનુભવે આપ્યો
પ્રભુએ તેમ તારાનો, વિષમ શોકાદિ ઝટ કાપ્યો
સું કૌશલ્યા સ્વ બાળકથી, રજ્યાં સ્વાનુભવે સિદ્ધિ
પ્રપંચી વસ્તુમાં દ્યારે, પછીના પ્રીતડી કીધી
સુમિત્રા સાનમાં સમજ્યાં, સમખ્યો પુત્ર રામાયે
મણિયશ માય અઘાપિ, જીવન અર્પી પરમ અથે

૪૬

પવન સુત શબ્દમાં પ્રીછયા, સુકંઠે તેવડે જાણ્યું
કપી ભાલુ સકળ ખાટયાં, જીવન હા ! રામમય માણ્યું
સમઝીયાં બીલને ડાળી, પશુ પામર અરે ! ચેત્યાં
અભાગી ઓગણા જેવાં, હજીએ જે નહિ ચેત્યાં
અનાદિ કાળથી એવી, પ્રણાદી ચાલતી આવી
અરે ! આજે હજી એ જે, વિચારે જાય તે ફાવી
પરમ સંતો મણિ જેવા, બતાવે રામની સાતો
અહે ઘાગે ખુમારી તો, ન ઉતરે ફક્ત નીશાનો

૪૫

પ્રભુએ પ્રેમથી રૂપો, વિવિધ લઈ જીવ ચેતાવ્યા
નરાધમ જે હતા તેને, પુરૂષમાં શ્રેષ્ઠ લેખાવ્યા
હતા જે કાંકરા તેને, મણિ રૂપેજ ઝલકાવ્યા
અનાવી મેશધી કંક, સુયશના ઓધ છત્રકાવ્યા
પ્રસાદિ શંકરે દીધી, ફરી તે સાર્થક સાચી
સ્વજનના ચિત્ત હા ! હોંમે, રહે આ સ્વાદમાં નાચી
અરે ! અજવાળી રાત્રિમાં, મણિમય દીવડો મૂકી
પદાબજે રામને પ્યારા ! સ્વયં બાવે પડો ઝુકી

૪૬

અહા ! આશ્ચર્ય આ મોટું. હદે આ બેહદી બાંધ્યો
અતારે તાર મીઠાસી, અસંધી સાંધીયો સાંધ્યો
અને પારે અપારીને, ધુંચાવ્યો આપમાં આણી
તથા માપે અમાપીને, જીલાવ્યો નષ્ટ એંધાણી
અબેદી બેદમાં જીલો, અવાદી વાદમાં ડૂલ્યો

મળ્યા જ્યાં જાણુ ભેદુ ત્યાં, બધો જામ ઝટપટે ખૂલ્યો
દીઠો મણિરામ સ્વાત્મામાં અલિન્ને આવરણુ પારે
મળે દીઠેલ તે રેનેહે, છુડેલાં ને ખરે તારે

૪૭:

સુધારસ પાન કીધાથી, અમરતા હા ! સ્વયં બનતાં
મરણુ મૃત્યુ તણું થાતાં, નથી કહેશાદિ કાંઈ નહતાં
જીવન અજ દશનું આપે, અનુભવ એવડો પામી
ધટોધટ ડોલતો જામતાં, રહું આનંદમાં જામી
લઈ સ્વાંગો અનેકાને કરું છું ખેલ સૌ ન્યારા
અનોખી રીત લાતોમાં, રમું રૂપ એકથી પ્યારા
પરી હા! પ્રૌઢતા આવી, વિરાણુ આસને સિંહે
મણિમય રામ રહીયાણુ, રમું ને ના લમું ચિન્હે

૪૮

સ્વયં જાત્ર પદ બની રહીયે, સમશ્યા સંતતી સમજી
હરિને આંગળી ચીંધે, પુરો અપરાધી એ ગરજી
પ્રતાપે પેખવો પ્રેમે, ધસારે જોઈ લે એને.
અકુટિ ભૂંગમાં સમજી, જશે છે શિવ કૃપા જેને
ખરી જ્યાં ઉગ્ર છે બુદ્ધિ, પ્રપંચે પાર તે પુગે
મહા મોતી તણા ચારો, શુરા કે હંસલા યુગે
અચિન્હિત એમ ઉપદેશે, મણિનું પારખું સોંધું
ન જાણે રામ સદ્ગામાં અહા ! તેને અતિ મોંધું

૪૯

મધુરાં વેણુ ગુરુજનાં, હૃદયમાં બાણુ શાં વાઝ્યાં
જામકે જાલકે વિંધાઈને, અચાનક ઉંઘથી જાઝ્યાં.
ગુરુને તન મને ના, ના, નતાતિ જાતિ કે પાંતિ

કપુર ગોટી સ્વરૂપ દેખું, દોઠામાં ગદ ઉડી જાતિ
અખિલ જગ એ ગુર માંહે, ગુર જગ પાર વિલસે છે
અનન્યાશ્રિત થઈ રહેતાં, પછી પંચાત નડશે શે ?
મણી જગ જાણતું મોંઘી, સ્વયંરામે કરી સોંઘી
મળ્યો મેરમ છુડી છુદ્ધિ, બની માણિક્ય મય રોગી

૫૦

રમતમાં રામ રમનારો, રમત આરામ ભ્રમ ન્યારો
સખા સ્વામી અહો ! તું તું. અરે ! તું દાસ છે પ્યારો
સ્થાને તું મળ્યો તેમાં, પડ્યો તું આપમાં બહુમાં
ત્રિલોકે હા ! તુંહી ! તુંહી ! અપગ તું સંચરે સહુમાં
સગંગે તું અવગ છે તું, અભિન્ને તું તથા ભિન્ને
સખગ અખગા રૂપે તું તું, સકળ તું શંક તું છિન્ને
ન હું તું ક્યાંત દેખાયે, મણિ જ્યોતિ દિદારે હા !
વિદેહી રામનાં વેણાં, અનુભવી જાઓ પારે હાં !

૫૧

વિદેહી રામનાં વચને, વિધાયેલું હૃદય જેનું
અબાને બાન ભુક્ષાતાં, કહો ક્યાં મન રચું એનું
વિદેહી રામની રીતો, ન દેહી જાણનારાં એ
કરે છો રામની વાતો, છતાં નહિ માણનારાં તે
વિદેહી રામને રસ્તે, જતાં નાંહ પંથ તો સહે
પડે નહિ જ્ઞાનીને ગમ તો, અબૂઝો કેમ એ બૂઝે
વિદેહી રામ મણિ કાંતિ, વડે જગ ઝંખવાતું હા !
નધી ત્યાં મીટ મંડાતી, ભમે તેથી લખતું હા !

હતિ શ્રી સ્વાનુભવકેન્દ્ર

પદ ૧ હું રાગ ખુલખુલ ગઝલ.

સુભકતો તિર્થમાં નાહી, સુસંગે શ્રેષ્ઠતા લાવે
ગરથ હા ! ગાંઠનું ખરચી, અભકતો માની થઈ આવે
કરી સત્સંગ સાધુનો, સુભકતો દીનતા લાવે
અભકતો દામ આપીને, અક્રડતા આપની ગાવે
તીરથ વૃત્ત દાન ને પુજા, કરીને ખુદારને લટકા
ન જાણ્યા આત્મદેવાતો, ચોરાશીમાં ફરી લટકા
શ્રદ્ધા નિજ દેવમાં નહિ તો, તીરથના દેવ શું કળશે ?
મુકી નિજ દેવનું 'ડે'રું. કહે મણિરામ ના મળશે.

પદ ૨ જુ' રાગ એજ.

મમત મહાદેવમાં ખાંધી, જગતમાં નામના કરતા
મંદીરમાં શિવ સ્થાપિને, દીઠા કંઈ કાશીએ કરતા
અરે ! નિજ શિવને સ્નેહ, પુજાપો પુર્ણ ના મળતો
કનકના પુલ કાશીમાં, ચડાવા આમળે પડતો
અરે ! નિજ મંદિરે બેસી, પંચાતો પારખી કરતા
સમીપ છે શિવ નહિ દેખે, સ્વરૂપતામાં નહિ ઠરતા
કુચી અભિમાનની લાવી, નરકના દ્વારનાં તાળાં
સ્વહાથે ખોલતા દીઠા, મણિરામે લીધી માળા.

+પદ ૩ જુ' રાગ એજ.

અરે ! પ્યારી ! સખી ! મારી, છગરથી હા ! નથી ન્યારી
કહું છું વાત વિચારી, મુર ગમ ખારી છે સારી
બલે તું તિર્થમાં જા, જા, નથી તેની અરે ! ના, ના,
ફરી આવીશ ત્યાં ને ત્યાં, પ્રતિમા પ્રેમની છે હા !
ન શાંતિ છે રૂપિ-કશે, ન શાંતિ છે બીજા દેશે

+ " સુજ ઝવેર બેનને લખાયેલ "

ન ખીજે વ્હેન એ વ્હેશે, સરિતા સ્નેહની છે હા !
 હૃદય છે કુમળું તારું, તજ્યું તેં કુંચને મારું
 તયું છે નાવડું તારું, દયાની દેવી છે હા ! હા !
 ખિરાજે દેવ જો દેહે, તણામાં રથુળના સ્નેહે
 ગુરૂ “ એ ” જોત અંતરમાં, પ્રણયની પુતળી છે હા !
 ગમે કે ના ગમે છોને, નિભાવી ટેક તું જોને
 હૃદયમાં ધ્યાનથી મોંને, અરે ! આનંદ મુર્તિ હા !
 ખિચારું જગત શું જાણે, વિરોધા ભાસ તે આણે
 જીગરની વાત એ જાણે, બની ધાયત મણિરામે.

પદ ૪ યુ' રાગ મેંતો પકડી આંખલીયાની.

સખી મેંતો ઓઢી આત્મારામ રૂપરે, આતમવરની ઓઢણીરે જી. ટેક.
 મન કોશિટથી હીરજ કાઢી

પ્રેમ સુગાગ વણીયા વાહરે, અજીત વરની ઓઢણી રે જી. સ.
 વણકર સંતો વણવા મંડ્યા

ભુટા કિઠાડ્યા દિલ હંગરે, અજર વરની ઓઢણી રે જી. સ.
 સદ્ગુરૂ દેવે રંગજ દીધો

પાકો પરમ રસ વિજ્ઞાન રે અમર વરની ઓઢણી રે જી. સ.
 રામ મણિમય ઓઢણી આખી.

તદ્રૂપ ઓઢનારાં થાય રે, અતલ વરની ઓઢણી રે જી. સ.

પદ ૫ મુ' રાગ એજ.

સખી મેંતો રંગી સ્વરંગી સાચે રંગરે, કસુખી ઓઢી મુંદડીરે જી. ટેક.
 મન કુંડીમાં પ્રેમ કસુખી

ધોળ્યો રંગ મેં રસાળ રે, સ્વરંગી ઓઢી મુંદડી રે જી. સ.
 સ્નેહ જળે રસ રંગી પલાળી

કુટયો જ્ઞાન ધોકે ખૂચ રે, સુરંગી સાચી ચુંદડી રે જી. સં
 પાણુ દીધેલાં પ્રીતી કરાં
 સદ્ગુર દેવ રંગનાર રે, આતમ વરની ચુંદડી રે જી. સં
 રામ મણિ બહુ પાડ્યા ભુટા
 ઝલક બનેલી બલકાદાર રે, પરમ રંગી ચુંદડી રે જી. સં

પદ ૬ કું રાગ એજ.

સખી મેંતો ઓટેલી આનંદ ભેરે, ગખર ધરની ગોદડી રે જી. ટેક.
 મન ધાગામાં પ્રેમ સુતંતુ
 તાણો વાણો વણીયો એકરે, જખર ધરની ગોદડી રે જી. સં
 જ્ઞાનરૂપી રૂ બરીયું ભાવે
 સદ્ગુર મારો શીરનારે, અમર ધરની ગોદડી રે જી. સં
 ધીર કખીરા મીરાં રંકા
 ઓઠી પુગેલ હરિવર ધામરે, આતમ ધરની ગોદડી રે જી. સં
 રામ મણિ ટાંકયાં દરજીએ
 ઝલકે જ્યોતિ અપરંપાર રે, અજીત ધરની ગોદડી રે જી. સં

પદ ૭ મું રાગ કંડો મૈયારી ભે પેરં

શુદ્ધા સુસંતોનાં વેણુ, લાધ્યો સુ સંગ રે
 કાધાં નેણાં સામાં નેણુ, લાધ્યો સુ સંગ રે
 ચોંટયાં હૈયામાંહે વેણુ, લાધ્યો સુ સંગ રે
 દેખતાં આશ્રમ રૂડો એ, શાંતિ ઉર ઉભરાય
 એકે આંટિ રહે નહિ, અતિ આનંદે હલકાયરે. શુદ્ધ્યાં
 પારખું સાક્ષાત જોતાં, સંગે ચિતકું રહાય
 શાંતિ રાખી સેવતાં, ઝટ ભવભય ભાગી જાય રે. શુદ્ધ્યાં
 આત્માને પરમાવનારા, સાધુ પદ રજ સાર

શીરે ધારી ભાવે ખરીમેં, પહોંચાયું ભવ પારરે. શુભ્યાં
રામમાં નિષ્કામતાથી, આપે ભણિયું આપ
બેદા બેદા ટળી ગયા, હા । મણિમય તેજ પ્રતાપરે. શુભ્યાં

પદ ૮ મુ. રાગ સુંદર વરની સુંદરી.

હુંતો ઓઢી વરી પ્રભુ સાથ, પટોળી પ્રભુ પ્રેમની.
ઓઢે તેનો ઝાલે હરિ હાથ. પટોળી પ્રભુ પ્રેમની. ટેક
વિશ્વવને ભૂમી બાગમાં, દેહ સેતુર કરં ઝાડ
રેશમ કીટ મન ત્યાં વસે રે, પુરે પ્રભુજી તણો એતો પાડ ૫૦
સદ્કર્મ સેતુર ભક્ષતાં, વૃદ્ધિ કીડો પામ્યો ખૂબ
શુભ વાસના તંત્રનું રચ્યું રે, કાશીદું રહે તેમાં તે કુખ. ૫૦
યોગ અગ્નિ ઝટ પ્રકટીયો, બાળ્યાં કાષ્ટ શુભાશુભ કર્મ
પાણી વૈરાગ્ય ઉકાળીયું રે નાંખ્યો કીટ તેમાં તજી શર્મ. ૫૦
કીટ મુઓ કાશીદું રચ્યું, ત્યારે સત્સંગ ત્રાકડી લીધ
તેપર ચડાવ્યા તાંતણા રે રૂડી વિવેકની કાકડી કીધ. ૫૦
મદ મોહ લોભને કોષને, કચરો કાઢો મત્સર કામ
સ્નેહ સુહીર થયું નિર્મળું રે સાફ ઉજળું બનેલું અકામ. ૫૦
જ્ઞાન રવીના પ્રકાશમાં, આવ્યા વણુકર સંત મુગળ
સંપત્તિ ખટ કરાં આપીયાં રે હીર સ્નેહને સંતોએ પાણુ. ૫૦
સ્વાત્મિય તાણો વાણો ગોઠવી, ચડાવ્યું છે સમાધિની શાળ
મુમુક્ષુતાની નળી ફરેરે, સુરતે નુરતે વણાયે વિશાળ. ૫૦
બુદ્ધા ઉઠાવ્યા વિજ્ઞાનના જાત બુદ્ધી ઝલક છે એક
પાયો કસુંબી રંગ પ્રેમનોરે, સદ્ગુર દેવે દયાથી વિશેક. ૫૦
આત્મ પ્રકાશ હાયા શીતળે, રૂડી પ્રેમ પટોળી મુકાય
ઝલક બનેલી પારાવારની રે અંતર આત્મામાં આનંદ પાય ૫૦

મંડપ રચ્યો ચારે દેહનો, ને મસ્તિનો માણેક થંભ
 ચંદરવો બાંધ્યો સુચિત્તનો રે, બુદ્ધિ નાયકનો નાટા રંભ. ૫૦
 તરીયાં તોરણ તૃણ પારનાં, ને ભક્તિ મણિ નવ દીપ
 અંતઃકરણ તુરિએ ચડીરે, સ્વાત્મા રામ પધાર્યા સમીપ. ૫૦
 ધર્પા દંભ રાગ દ્રેષની, ધંડી પીંડી મુદ્ધિતાએ કીધ
 પ્રીતે પ્રાણેશને પોંખીને રે આસન સ્વાનંદ ખેસણું દીધ. ૫૦
 સત્વ શુદ્ધિ જનકે દીધાં, ત્યાં તો હેતેથી કન્યાદાન
 વરમાળા વેહની આરોપતાં રે, સોહં શબ્દે કીધો ગુરૂએ સાન ૫૦
 હર્ષ હાથીવાળો મેળતાં, ગુરૂ બોલ્યા ધન્યે સાવધાન
 છેડાછેડી ક્ષમા ધૈર્યની રે બાંધી સાવ કીધાં છે અભાન. ૫૦
 ચારે અવસ્થા ચોરી રચી, બાંધ્યા નિવૃત્તિ કેરાં બંધ
 લક્ષ્ય લામણ દીવડો લટકતો રે, ક્ષેત્રપાળ અંહકાર અંધ. ૫૦
 બહુ નામી બાજઠે ખેસારીયા, ને અદ્વૈત અગ્નિ પ્રકાશ
 તલ જવ વૃત્તિ તણા દોમીયારે, શુદ્ધ આનંદ આત્મવિકાશ. ૫૦
 ભૂમિકા ચાર ફેરા ફરી, માર્યો ઠોકરે ખેતરપાળ
 પ્રેમ પટોળી મને પ્રેમથી રે ઓઢાડી ગુરૂદેવ દયાળ. ૫૦
 કંસાર કીધો બ્રહ્મરૂપનો, ઘૂત નાંખ્યું છે સુવિચાર.
 સાકર બેળી વિભુ ચારની રે સાસુ સમતા જમાડે શ્રીકાર. ૫૦
 સૌભાગ્ય અનહદના ધ્વનિ, ઉઠ્યા બંકનાળે વિખ્યાત.
 મંદિર ત્રિકુટે આવીયારે સ્વામી સંગે મલપતાં સુગત. ૫૦
 રંગ ભુવન બ્રહ્મરંધ્રમાં, જ્યાં અવિનાશી આનંદ વાસ
 સહસ્ર હળોના કમળ સમા રે, હાળ્યા હોલીયા આત્મ નિવાસ ૫૦
 સ્વાત્મિયતાના સુરંગમાં, રમું પિયુષી ન બેદાબેદ
 સ્વાદ અનોખો આજનો રે, ચાખે તેના છૂટે ખેદ કેદ. ૫૦

અહા વિલાસ પટોળીઆ, જ્યાં માયાનો લેશ ન ગંધ
 આત્મ રસાયણ ઓળખેરે, તેના તૂટે કાટિ ભવ કંદ. ૫૦
 રસ બસ થઇને રંગમાં, માણું અહ્લાનંદ અખંડ
 જ્યાં દષ્ટિ પડે મારી ત્યાં અહો રે, પ્રેમ ધનનું છવાતું ધમંડ. ૫૦
 પ્રેમ પટોળી પ્રથમ આ, ઓઢી સાચા સંત અનંત
 વરિયા પ્રભુને પુરા પ્રેમથીરે, તેની કોતિ જગે છે દિગંત. ૫૦
 રામમણિ રસ સાગરે, ઝીલું અક્ષુક આપો આપ
 અભય અભેદ અભિન્નતારે, સદ્ગુર દેવ તણો તે પ્રતાપ. ૫૦

૫૬ ૬ મુ. રાગ સંસાર સમજલે શાણા મુસાદર.

વિશ્વ ધર્મશાળા બહાલા ! બધું માનવાનું રે
 ખાલી હાથે આવ્યા એવું કાલા ચાલવાનું રે. વિ. ટેક.
 જુદાં જુદાં સંગી સાથે થયાં વાટ ઘાટે રે,
 મારાં માની એમાં નથી ખરું મહાત્તવાનું રે. વિ.
 વસી રાતવાસો ભેળાં રહે એજ ખોટું રે,
 હીને પ્રભાતે ન્યારા પથે સોંઢવાનું રે. વિ.
 અવિદ્યા નિશામાં નિદ્રા મોહની ચડેલી રે
 સ્વપ્ન ખેત્ર ખોટા સાચું કશું ના થવાનું રે. વિ.
 મણિરામ કિરણો પડતાં, જ્ઞાનના વિલાનેરે,
 અહા ! તરમસિના તાને ટળે હાત્તવાનું રે. વિ.

૫૬ ૧૦ મુ. રાગ એજ.

જગત ઝેર જીવડે પીધું નકામું નકામું રે
 હતી ધણી દેવામાં તે હમડે રહી હામું રે. જ. ટેક.
 હલાહલ નખથી શીખા મુધી ચડ્યું બારેરે
 ભિતાર ન મળતો એનો, મને રહી માઝું રે. જ.

તણાતી નાકુંને ખેંચાખેંચ ખુબ થાતી રે
 ઢીલા બંધ પડીયા સર્વે જીએ કો ન સામું રે જ૦
 સદગુરુ વૈદ પુખ્યા અચાનક આવી રે
 ઝેર હું ઉતારું હમણાં, આપદા વિરામું રે જ૦
 મણિરામ ભક્તિ ફાકી, રનેદથી ફકારી રે
 ફાકી મેં શ્રદ્ધાથી સાચો બ્રહ્માનંદ પામું રે. જ૦

પદ ૧૧ મું. રાગ એજ.

સંગત સાચા સદગુરુની, જડે નાજ શોધે રે
 પુર્વ પુણ્ય પાકે આવી અચાનક બોધે રે. સંગત૦ ટેક.
 કેવળ કૃપાથી પુગે, કરણારતંસી રે
 રનેહની સરિતા વડીયે ધુએ મેલ ધોધે રે. સંગત૦
 માન મોહ મત્સર મમતા, ક્રોધ મદ કામા રે
 માયાના કુટુંબી બુરા, દઠાવે પ્રભોધે રે. સંગત૦
 શમ દમ ઉપરતિ શ્રદ્ધા સમાધાન શાંતિ રે
 વિવેક વિરાગ સંગે વરાવે સુખોધે રે. સંગત૦
 મણિરામ ધામ પ્રેમે પુગાડીજ આપે રે
 લડે શિષ્ય સાટે માયા સંગે તે વિરોધે રે. સંગત૦

પદ ૧૨ મું. રાગ એજ.

શિષ્યો સંસારે સાચા, જડે નાજ ગોતે રે
 બબરુ લાવે મુવાની જતા જૈહ રોતે રે. શિ૦ ટેક.
 પુણ્ય જન્મ બહુના આંખા ફળ્યા હોય જેના રે
 આવે છે આચિતા એતો આપોઆપ પોતે રે. શિ૦
 સાગર જળથી ઉચેરી ઊછળાને માછલીરે
 સ્વાંતિ શુંદ કડપે વચનો પકડેજ તો તેરે. શિ૦

આતકની પેઠે ટાંપી રહે આત નાડી :
 ગગનેથી પડતાં ખુંદે! ગ્રહે જોત જોનેરે, શિં
 મણિ શિખ સાચા, એવા ગુરુ રામ સંગેરે
 ખોદી કાઢે અવિધા જડામૂળ સોતેરે. શિં

પદ ૧૩ મું. રાગ એજ.

સાચા સદ્ગુરુજી મળિયા, રહી ખોટ શાનીરે
 પારસમણ મળિયો, ચૂંથે હવે કાણુ વાનીરે. સાં ટેક-
 કદપવક્ષ બગીચો બનીયો, આંગણે અમારેરે
 શોધું બાવળિયા શાને, લેવા ચઢી પાનીરે. સાં
 કામધેનુ ધણુ મન કાડે, બાંધીયું અમેતારે
 પંચાતો પડતી મુકી ખરી શોધવાનીરે. સાં
 સોનાના સુર્યો ઉગ્યા, દીવો કેમ ગોતુરે
 દૃષ્ટિ સર્વે દલકા દહિં એ નાદાનીરે. સાં
 ચિંતામણિ રામ આપ્યો, અઢંગક ઢળિયારે
 આદિ શિવ શરણે ફાળ્યો, હતો છેક રાનીરે. સાં

પદ ૧૪ મું. રાગ એજ.

અહો ! ક્ષીરસાગર ઝીલું, નથી લેશ ખામરે
 ખોળું આકડો ન હુંતો, બની લેશ કામરે. અં ટેક-
 શાંતિરસ સાચો પાચો, આપે ઓળખાવીરે
 સદ્ગુરુ દેવે દીધી, ખરી નિજ હામીરે. અં
 આત્મો પમ્યે સર્વત્ર, જાન હા ! કરાવ્યુંરે
 કરૂણા નિધાન મળિયા, સત્ય સિદ્ધ સ્વામીરે. અં
 રસ રૂપે રસમાં બેળા, સ્વરૂપે બતાવ્યુંરે
 ગુણુ ગણુ ગાવા છુટ દીધી, રહી પ્રીત જામીરે. અં

કિંકર કંકર મણિ કીવો, શંકર મૂળ પ્રેરે
રામ રંગ રંગો રીઝે, હતો જે હરામીરે. અ૦

પદ ૧૫ મું. રાગ મારા બાપલા.

શરણ પ્રભું નાથ છે તારં, સીતારામજી શરણ૦
પડી પદમાં પ્રણયથી હું પુકારં. સીતારામજી૦ ઠેક.
અબજાને બાળ જાણી, રાખે તું રહેમ આણી
જેજે ! જીવન આ થાય ના અકારં. સીતા૦
જેવો તેવો તોય તારો, તજે નથી નાથ આરો
હવે દીધેલી શીખ નહિ વિસારં. સીતા૦
બા'નાની લાજ રાખો, દયાળુ દષ્ટિ નાખો
હવે વારતો કર્યામાં નથી સારં. સીતા૦
સ્વતેજે રામ મણિ, વસું તુંમાં તું બાણી
સ્વાનુભવમાં છે તત્ત્વમસિ પ્યારં. સીતા૦

પદ ૧૬ મું. રાગ એજ.

હામ ધરીને હું પુકારં, ધાઓ શામળા. હામ૦ ટેક.
કપિલા કેશરીએ, ઘેરેલી છે હરિ હે !
કામ કરશે એ કુર હા ! અકારં. ધાઓ૦
કસીલા કાળ નાગે કરેલી ચોટ આગે
હાય ! ભાગે જીવ ના ટળે નઠારં. ધાઓ૦
જુઝા બવસાગરે આ, તુટયું મમ નાવ આલાં
દોડો દેવાધિ દેવ હું હોકારં. ધાઓ૦
દયાના દેવ સિંધુ, બચાવો દીનબંધુ
રામ રક્ષો મણિ બા'નું આ તમારં. ધાઓ૦

પદ ૧૭ મું રાગ હેરી કર નેનુ દિદાર.

હરિ ! આતમના ઓધાર કે આપમાં દીઠેલા ટેક.
 આપે આપ અખળ બળ સ્વામિ, એજ અનામી અંતરગમી
 પરખી પરમાનંદ પરમ પ્રિય દીઠેલા, હરિં
 મૃગજળ માયા મિથ્યા જાણી રવિકર સાચાં સત્ય એંધાણી
 સ્વાનંદે શ્રીકાર સ્વરૂપમય દીઠેલા. હરિં
 પ્રિયમાં પ્રિયતા રૂપે દીઠા, મીઠામાં મીઠા મસ મીઠા
 રસ બસ રસીયા કાન્ત રસાબ્ધે દીઠેલા. હરિં
 મણિમાં મણિતા એની મોંઘી, સ્વાત્મિય સાન અનુભવ સોંઘી
 ઘટ ઘટ આતમરામ રમંતા દીઠેલા. હરિં

પદ ૧૮ મું રાગ એજ.

હરિ ! ધરતાં ધણીનું ધ્યાન કે જ્યોતિઃ ઝગમગતી ટેક.
 પ્રત્યક્ષે અધરું લાગ્યું, મન મસ્તી કરતું ઝટ જાગ્યું
 એથી વૃત્તિ ધ્યાન થકી હા ! ડગમગતી. હરિં
 કમથી એ અભ્યાસ પડતાં, મન માર્યાંતી સાન જડતાં
 શાંતિ શાંતિ શાંતિ મેચી રહી ના ડગતી. હરિં
 શાંતિ પદમાં સદગ્નનંદે, જ્યોતિઃ ઝળકે પ્રભાનંદે
 શીતળ શીતળ સાવ જરાયે ના ધગતી. હરિં
 રામાકાર મણિમય જ્યોતિઃ, આપે આપમાં લીધી ગોતી
 એક અખંડાકાર અભયતામાં ઝગતી. હરિં

પદ ૧૯ મું રાગ એજ.

હરિ ! ચોંટયાં હૃદયે જાણ કે મોંઘી મારેલાં ટેક.
 અનુભવ દોરી શબ્દ કમાને, ખાસ અદાની ખેંચી ધ્યાને
 સાન સુતિક્ષણ તીર અરે ! રે ! મારેલાં હરિં

વીંધી નાંખ્યાં આરંપારે કાળજ કાંપ્યાં પાસવારે
 સદ્ગુરુ દેવે બાણ હૃદયમાં મારેલાં હરિં
 મારેલાં લાગે એ મીઠાં, શું સમજે ના સ્વપ્ને દીઠાં
 ચૂકે અનુભવી ચોટન એવાં મારેલાં હરિં
 લોટપોટ થાતાં વીંધાવાથી, રામ મણિ દીઠો એ ધાથી
 દેવા મોઢી લ્હાણુ એ ચોંપે મારેલાં હરિં

પદ ૨૦ મું રાગ એજ.

હરિ ! ચડતાં અવધટ ઘાટ કે દોલક દમકે છે. ટેક.
 પગલે પગલે નાદ અનેરા, પ્રથમે શુણ્ણીયા ઘેરાઘેરા
 રણુ શીંગાના સૂર સરસ હા ! રણુકે છે હરિં
 મીઠાં નરધાં નોખત વાગે, આતમ ચેતન ધીમે જાગે
 જાતરના ઝણકાર સુખંજરી ખણુકે છે હરિં
 ગેખી નાદ ગગનમાં ગાજે, ભમર ગુફામાં ભમરો રાજે
 જ્યોતિનો ઝળકાટજ દામિની દમકે છે. હરિં
 અલખ શિખર મણિ આકર લાધી, આત્મારામ સ્વતારે સાંચી
 યોગાનંદે આપ સ્વરૂપ નિધી છલકે છે હરિં

પદ ૨૧ મું રાગ એજ.

પ્રિય! તનમાં કરીને તપાસ તું તિર્થ વીચારી લે ટેક.
 ચેતન સિંધુ મંજીર ગાજે, રનાન કરે સિંધે સૌ કાજે
 જ્ઞાન ગોદાવરી ઘાટ અરે ! જીવ નાહી લે. પ્રિયં
 સ્પર્શ કરી ઝંકાર જજે તું, દિવના ડાહ બધા ધોષ લે તું
 ઝીલી ધ્યાન ઝરણમાં જન્મ સુધારી લે પ્રિયં
 મંગા મેમુના પ્રગટ હિલોળા, સરસ્વતિના ગુપ્ત કિલોલા
 પૂર્ણાનંદ પ્રયામે મનોન્મત્તી પારી લે પ્રિયં

તન કાશી ત્રિવેશ્વર પુણ, નાહી ત્રિવેશી નિજ્જતમ ભુઝી
રામ મણિ અપરોક્ષ કરી તારી તારી લે પ્રિય૦

પદ ૨૨ મું રાગ એજ.

પ્રિય ! ચઢીજ શિખરે શૂન્ય, ગુરુ ગમ ચાવી લે ટેક
વીજળીના ચમકાર છટામાં, પાછળ ગરજે મેઘ ઘટામાં
રવિ મંડળ પદ શિશ અમન તું નચાવી લે, પ્રિય૦
ઉડુગણુ ચંદ્ર ચમકતી જ્યોતિ, વૃત્તિ આતમ મોતી પ્રોતી
આતમ અગ્નિ માયા જળ પચાવી લે પ્રિય !
શૂન્ય શિખર પારે જ પૂગી, ઉંચ વિના તું જ ત્યાં ઉંચી
પહોંચી પારાવાર ખચી જ ખચાવી લે પ્રિય૦
રામ મણિને નીરખી પરખી, આપે આપ અલખને હરખી
તાણે વાણે સ્વાત્મિય પદ તું રચાવી લે. પ્રિય૦

પદ ૨૩ મું રાગ એજ

અમે લેવા બ્રહ્મ નંદ, ખલ્લકમાં આવેલાં ટેક.
સાધન સધળાં લઈ સંકલી, કર્મકૃતા પાછળ હડમેલી
બ્રહ્મ ખુમારી તાંબુત રંગીન ચાવેલાં. અમે૦
આતમ બાતું ભોજન ઠાજે, ભોક્તા ભોજન આત્મિય સાજે
સ્વયમાત્માથી બિન્ન કશું નહિ લાવેલાં. અમે૦
ઉપનિષદ માયેને દોહી, લીધું દૈવી દુધ અદ્રોહી
દહીં માખણ ત્રી અનુભવતાં અતિ ભાવેલાં. અમે૦
કરીયે ભજન ભડાકા હેને, ના ડર માયા કે ભુત પ્રેતે
કનકાત્મા મણિરામ અમનમાં તાવેલાં. અમે૦

પદ ૨૪ મું રાગ તમે અનુશ્રવ્ય અમે જ બીયારે૦

સોમવારે સખી ! મળી સંમમાં રે, વાઢ્યો આનંદ મારા જંગમાં રે

સારા સાદા સજી શણુમારે, સાહેલી, ચાલો સતસંગમારે, (તમે ચાલો. ટેક
મંગળે માયા મુકાને મ્હાલીએરે રહા નીતિને પંથે ચાલીએરે
શીલ સંતોષ ભૂપણુ સારે. સાહેલી.

જુધે બાળ જુદિ સૌ પરહરો રે, સાધુ સંત તણીતો સેવા કરો રે
નવધા બક્તિ તણો અધિકાર રે. સાહેલી.

ગુરુ જ્ઞાન જાણો માણો નેહથી રે, ગુરુ જોવિંદમાં બેઠ કાંઈ નથી રે
એમ વિવેકે કરોને વિચાર રે. સાહેલી.

શુકવારે સાધો યમ નિયમને રે, સ્થિર આસનને પ્રાણાયામને રે
ચાઓ શમ દમમાં એકાકાર રે. સાહેલી.

શનીવારે શ્રદ્ધા આત્મમાં ધરો રે, જુદિ બાઈનો બોલ કરો પરો રે
સમાધાન સહનતા અપાર રે. સાહેલી.

રવીવારે કરી દહ ધારણા રે, મણિરામ ધ્યાને લઈ વારણા રે.
સમાધિમાં સાધો રણુકાર રે. સાહેલી.

પદ ૨૫ મું. બનભરા લાવણી.

હા । વાગી પ્રેમ કટારી, ધા પડ્યો કલેજે કારી. ટેક.

વહી ચાલ્યું રક્ત પ્રવાહે નયનાશ્રુધારા માંહે, બિચટી પડીને રાહે.

અટકેના અટકાવાય, ખટક બહુ થાય,

અટક સમજાય, ખટક બહુ બારી. હા.

એ મારનારના ટોટા, સંતો છોટાથી છોટા, છોટાપણુ સૌથી મોટા.

જેના ચુકે નિશાન, સદા ગુણતાન,

લક્ષ્યમાં ધ્યાન, સાન પર વારી. હા.

ત્રય દેહ તવાને વીંધી, મધ પાર કટારી સીધી, શાંતિ તુર્યામાં દીધી.

પણુ પ્રેહ આગની જાળ, હિડી તત્કાળ,

જમતની જળ, કુંડી પરભારી. હા.

સંસારિક સુખની આશા તે આશ ત્રાસના જાસા, તેનાતો પડીયા સ્વા
મન વિણ માણ્ય આનંદ, સુપરમાનંદ,
બૃહત્ આનંદ, કંદ બલિહારી. હાં.

મણિરામ પ્રભુતાબાળી, સ્વાત્મિયતાએ હૃદવાળી, સ્વાનંદે ત્રિપુટી ગાળી
મળતાં અવશેષિત જ્ઞાન, રહ્યું વિજ્ઞાન,
બની બેભાન, રતવું પરભારી. હાં.

પદ ૨૬ મું રાગ એજ.

છે રામ રસાયણ સોંધી, જગ જીવડા જાણે મોંધી. ટેક.
શીર સાટે સાદું થાયે, પામરતો બડકી જાયે, કાષ્ઠ ધીરવીર લમ્પ ખાયે
ખાવામાં ખુબ મીઠાશ પતે સહુ કાશ,
પડે સ્વપ્રકાશ, પછી કાં મોંધી. છે.

હિમતથી માથું વાઢે, તે માલ ખાળનો કાઢે, કાયર તો દેખી આઢે,
ભોગવતાં ખુશ મિગજ, અમર પદરાજ
સિદ્ધ સૌ કાજ, છતાં શું મોંધી. છે.

મરજીવા સુખ એ માણે, વર્ષન થઈ શકે નવાણે ટાણે માણે તે જાણે
જ્યાં જાણનાર ખોવાય, જોય રૂપ થાય,
અરે ! રે ! હાય ! કેમ તે મોંધી. છે.

મણિરાય રસાયણ કુખી, ત્રિગુણાતિત સ્વાત્મિયસુખી, પરમે પ્રભુતાનીખૂખી
અંતર બહિર આરામ, અડગ વિશ્રામ
રસાયણ રામ, નહિ નહિ મોંધી. છે.

પદ ૨૭ મું રાગ સાદુંલ વિક્રિડિત કંદ રામ સ્તુતિ.

જેવું દર્પણમાં અહા ! વિલસતું છે નમ્ર દેખાય છે
માયાથી જગ આત્મમાં પ્રસરતું, તેવું જ પેખાય છે
તોયે અદ્વય આત્મને અનુભવે, જે સ્વાત્મ રૂપે સદા

એવા એ રઘુવીર ! રામ ! મણી ! હું, સ્નેહે સ્તવું સર્વદા. ૧
 જે આ વિશ્વતરતણું સખળ ને, સાચું સદા યીજ છે
 જેમાં વિશ્વ નથી અને અરપ જે, સાચી સદા યીજ છે
 આભાસે બધું ભાસમાન બનતું, થાતું નથી જે કદા. એવા ૨
 ખેલાડી કુશળે કરી કુશળ આ, ભૂમિ બધી નાટકી
 જેનો પાર ન પામતા સુર મુનિ, છેને મરે ભાટકી
 ભકતોને અભયે કરે સુકળતા, જે શાંતિદા વર્ષદા. એવા ૩
 ચિત્રો કર્પિત દેશકાળ બહુ એ, કીધાં ખરે ચેટકી
 જાને થાય નિરાસ હાસ ! સવળાં, અંતે શકે નાટકી
 જે છે તત્વમસિ રૂપે વિલસતા, વિજ્ઞાન થાયે તદા. એવા ૪
 યોગી ! યોગધરા ! સદા શુભકરા ! જ્ઞાતિશ્વરા ! ગાજતા
 ભકતોને શિર નિલ જે સ્વરૂપથી, હા ! જન સમ જાજતા
 ગોવિંદા ! ગુણુપારને ગુણુનિધી, ગાંભીર્ય પ્રેમા રપદા. એવા ૫

પદ ૨૮ મું રાગ રાસાવ હંદ રામ ધ્યાન.

અહિં સુવેલુ શૈલ શૃંગ, ઉચ્ચ શુભ શોભતું
 સ સૈન્ય રામ દિત્યાંગ, દેખી દિલ લોભતું
 અતિ ઉત્તંગને સમાન પેખી, શૃંગ તે પરે
 સુવૃક્ષનાં કુણાંજ પાન, લક્ષમણે લઈ કરે. ૧
 સુગંધી પંક જે રચ્યું, બિહાતું, શુભતા ભર્યું
 મૃદુ રહું હરિણ ચર્મ, તે પરેજ પાથર્યું;
 કૃપાળ હા ! દયાળ ! ને રસાળ ! રામ તે પરે
 બિરાજ્યા સુ આસને, ધરેજ ધ્યાન મન ઠરે. ૨
 કપીશ અંકમાં ધર્યુંજ, શીશ સ્વામીએ હસી
 નિર્ધન આપ વામ સવ્ય બાજુએ રહ્યાં લસી

સુધારતા સુદિવ્ય બાણ, રામ કંજ શા કરે
 સુમંત્ર વાત મુખે લંકે ઈશ કાનમાં કરે. ૩
 સુદાસ વાલી પુત્ર વાયુ પૂત્ર હિમ બાગીયા
 સુપાદ પદમ ચાંપવા, અનેક વિધ લાગીયા
 પ્રભુ પીઠે બિરાજ્યા, વિરાસનેજ લક્ષ્મણ
 કટી નિષંગ ચાપ બાણ હાથ દિવ્ય ના મણા ૪
 કૃપા સ્વરૂપ ગુણ ધામ સ્વામિ રામ એમ એ
 બિરાજતા સુધીર શૂરીર સૈન્ય મધ્ય તે
 અનંત રામ ધ્યાનમાંજ આજ ધ્યાનનો મણિ
 સુધન્ય તે નરો રહેજ, લીન લેહથી બણી. ૬

પદ ૨૬ મું રાગ તોટક છંદ રામ ધ્યાન.

હનુમાન વિભીષણ અંગદને, પ્રિય એ બરતાદિ બધા અનુજે
 અસિ ચર્મ સુચામર છત્ર મહાં, બ્યજનો ધનુ શક્તિ સુધારી રણા. ૧
 સહ જનકી સૂર્ય સુવંશ તણા, પ્રિય ભૂપણ કામ લગ્ય ધણા
 ધનશ્યામ ધટાવર માત્ર હરિ, પીત ઓપતું અંબર અંગ ધરી. ૨
 મુકુટાદિ વિચિત્ર વિભૂષણ હા ! પ્રતિ અંગ ધરેત્ર વિચિત્રણ હા !
 હર બાહુ વિશાળ સુકોમળતા, શુભનેત્ર સુકંજ સમાં દીપતાં. ૩
 છબી ધામ સુ આસન સિંહ પરે, વિલસે મુનિ ચિત્તને મોહ કરે
 નભ દુન્દુભિ હા ! અતિશે બજતાં, સુર ગાયક કિન્નર ગાન થતાં. ૪
 પરિવૃંદ સુનાય કરંતી ચહે, મુનિને સુર બ્રહ્માન્દ લહે
 પ્રિય ! રામનું ધ્યાન સુરમ્ય અહા ! નિરખે મણિ આત્મ સુધન્ય મહા. ૫

પદ ૩૦ રામ એજ. શ્રી કૃષ્ણ સ્તુતિ.

અસુરારિ ! અધારિ ! બગારિ ! હરિ ! ગિરધારી સ્તવું શિશ ચર્ચુ ધરી
 વૃજ આહિર વાસજ એષ્ટ ગર્યો, જન તારક ! આહિર તુંજ બધ્યો. ૧

શુભ શંખધરા ! કરવેણુ ગ્રહિ, વર ચક્રધરા ! કર લાડી લઈ
 સુર શોધી મરે ન જડયો તું અરે ! વજ્ર ધેનુ તણી તું વાંસે ફરે.
 જગ બાપ થયો સુત નંદ તણો, સુ પ્રતાપ દીપ્યો જગ ભક્તિ તણો
 વનિતા કરી વહાલપને વળગી, ન કરીજ શક્યો હરિ તું અળગી. ૩
 વૃજ આહિર બાળ બહુજ મળી, લલકાર દરે જતો તુંજ ઢળી
 હરિ ! વસલતા જનની જણી, કરણી ! કૃપા કહે ! શું મણવી. ૪
 બળ રામ તણા પ્રિય ! અંધુ રણિ ! પ્રિય ! કૃષ્ણ ! કૃપાળ દયાળ બણી
 જન આદરવા અવકાશ લઈ, પુગળે ઝટ વાર અતિવ થઈ. ૫

પદ ૩૦ મું રાગ બુજંગી ધમ્મર સ્તુતિ.

નમું છું નમું છું કૃપા સુખ સિંધુ, નમું છું નમું છું સદા દીનઅંધુ
 નમું છું નમું છું સદાનંદ દાતા, નમું છું નમું છું મણિરામ ત્રાતા ટેક.
 રસાળા કૃપાળા દયાળા મયાળા, વિશાલાક્ષ સ્વામિ નમે જ્યાં નૃપાળા
 સદા દુષ્ટને કાળ રૂપેજ ખાતા. નમું છું ૨

કદા દોષ દેખે ન ભક્તો તણાળે, સદા હિંદ્ર શોધેજ દુષ્ટો તણાંતે
 ખરા દીનને શુદ્ધ ભાવેજ રહાતા. નમું છું ૩

કદી દોષ દીઠા ન દિલેજ લીધા, શુણી ગુણ સંસાર જહર કીધા
 પુરા રાંકનો હાથ હેતેજ રહાતા. નમું છું ૪

ધરી હેતને બાળ પેઠેજ રહે, નિગ્ગનંદ ભક્તો તણે હાથ બંધે
 નિભાવે સદા ભક્તિના માત્ર નાતા. નમું છું ૫

પદ ૩૧ મું રાગ માસ સાચા સ્નેહીરે.

સુર્ય કુળ સુ સ્વામીરે, બળે અવધેશ ભક્ષા
 ચંદ્ર મુખ નિદાળીરે, કાઢો બાપુ આધી બક્ષા
 મંગળ મુર્તિ મનોહરરે, માદાદિનો નાશ કરે
 શુભ આન એ ધારીરે, ભવાબ્ધને પાર તરે

ગુરુ ગુમ સુમંત્રેર ગોતો હરિ હેત વડે
ભૂગુ પતિને નમાવ્યર, જેણે એક વાક્ય વડે
મંદ થાવું ન બહાલા । રે, ખેસો ઝટ બકિતરથે
મણિરામની આજારે, માનવ માની આવોપથે

પદ ૩૨ મું રાગ એજ.

રવિવારે રમાવતિરે, રડા રામજીને બળે
સોમે સંત સમાગમરે, કરી સુખીયાંજ થજે
મંગળે માયા મુકારે, મહાલો મન મંદીરમાં
બુધ થઇને બાપલીયારે, જડાશોમાં જંજીરમાં
ગુરુ સાન સ્વીકારોરે, ગોતો ઝટ ગોવિંદને
ભૂગુ નાથ શાં સેવોરે, પિતા પદ અવિંદને
મંદ બુદ્ધિ મટાડોરે મુરારિ રૂપેજ થશે
રામ આજા વિચારોરે, મણિમય આપ લખો

પદ ૩૩ મું રાગ મારા સાથા સ્નેહિરે

થાળ ઠાવઠા ધરીયેર પ્રેમે પ્રભુ ! આરોગ્યને
કંચન સતસંગ થાજેરે સામગ્રીના ઠાઠ સજ્યો
પ્રેમમય પકવાનોરે સજ્યાં શાક સ્નેહ તણાં
આહની કરી ચટણીરે બકિત લાકુમાં ન મગ્યા
પ્રીતી પાપડ તાજરે અથાણાં છે ભાવે બધાં
કરી રસ રામ ધુનીરે પુરી બજ્યાં ધીમાં કયાં
શાંતિ જળ ટાકું પીયારે દૃષ્ટાંતના તાંબુચ આ
મણિરામ । સ્વીકારોરે આજીજી હબી કરે હા !

પદ ૩૪ મું રાગ એજ.

જગજીવન જમનાર આવો આજ હેતે પદ

પુરી બાસુદી લાકુરે દુધી તણો હલવો કરું
 શીરો પોળી બીબોળીરે સાટા મોળા મીઠા ખાળું
 સુત્રેણી જલેખીરે શ્રીખંડ છણું છું તાળું
 માલ પુડા ને ઘેજરે કળી માંઠીયા લળ્યાં
 દાળખાત મળનરે ધણા શાક સારાં થયાં
 કઠી દુધ સાકરીયારે અચાણુનો ઠાઠ અતિ
 જળ શીતળ તાંબુલરે લેજો મણિરામ પતિ

૫૬ ૩૫ મું. રાગ એક તીર ફંક્તાની.

આનંદ લ્હાણુ સરખી, પ્રણુ ! આપળે બધનિ. ટેક.

સુખ શાંતિ સંપ શક્તિ ને બિઘમીજ વૃત્તિ
 કલ્યાણુ લ્હાણુ સરખી. પ્રણુ.

કરણા વડે બધાને, સૌ એક મેક દેખે
 પ્રિય ! પ્રેમ લ્હાણુ સરખી. પ્રણુ.

ન લડે વડે ન કાષ, સૌ મિતતાજ દાખે
 બસ ! બાવ લ્હાણુ સરખી. પ્રણુ.

સૌ દેશમાં સુકાળે, સ્વાનંદના કીલોલ્લા
 મણિરામ લ્હાણુ સરખી. પ્રણુ.

૫૬ ૩૬ મું. રાગ એજ.

હે ! રામ ! તું કૃપાથી, કલ્યાણુ આપ સૌને. ટેક.

વિશ્વે સુશાંતિ જામે, નહિ કલેશ કાષ ઠામે
 પ્રણુજી ! દયાળુતાથી. કલ્યાણુ.

સૌ વિમલે વિરામે, સુખ થાય ધામ ધામે
 હરિ ! હા ! રસાળતાથી. કલ્યાણુ.

સંસાર તાપ ઠારી, દુઃખ વાદળાં નિવારી
 વિશ્વેશ્વરા મયાથી. કલ્યાણુ.

મણિરામ ભકિત ભાવે, રંગાય દિલ સૌમું
મુખ રામ રામ રટીયે. કલ્યાણું

પદ ૩૭ મું રાગ આરતિ.

જય જય સદ્ગુરુ દેવ જય મુખ રૂપ સાચા (૨) જય
ચિદ્ધન પરમાનંદ (૨) સત્ય સદા વાચા. જયદેવ જયદેવ.

સુકૃતિ સુભગ શરીર, સર્વ યુગે ઝગતા (૨)

જ્ઞાન રવી પ્રકટાવી (૨) સ્વાનંદે દ્રવતા. જયદેવ જયદેવ.

ત્રણુકાળે ત્રયલોકે, જીવદા હિદ્દાર્યા (૨)

ચારે જીમ મુરુ દેવા ૧ (૨) ભકત ભક્ત તાર્યા. જયદેવ જયદેવ.

નર તોપણુ નરસિંહ, આદિ શિવ સ્વામી (૨)

પદપંકજ મણિરામે (૨) પકડયું બહુ તામી. જયદેવ જયદેવ.

પદ ૩૮ મું રાગ ભુંજળી છંદ સામભણી પદક.

અરૂપે સ્વરૂપે અકામી અનામી, અમાની અજાની અભાની અધામી
અલક્ષે સ્વલક્ષે, વિપક્ષે સ્વપક્ષે, મણી સમિચ્છાનંદધું સમ લક્ષ્યે. ૧
અકલ્પી ન સ્વલ્પી વિકલ્પી ન જલ્પી, અગુણે મુખ્યાચારકું નિર્વિકલ્પી
પ્રસાદિ અનાદિ ન આદિ સ્વરક્ષે. મણી ૨

જરા ના મરંના ન જન્મું કદાપિ, અણુથી અણુધું તથાપિ પ્રતાપિ
પરાપાર સંસાર સારે સ્વપક્ષે. મણી ૩

નિરાધાર આધાર સૌ ધારનાસે, તથા સૌ વિનાનો રમું છંક ન્યારો
મહાકાળનો કાળ વિકાળ ભક્ષે. મણી ૪

સુવેદાંત સિદ્ધાંતથી વેદ્ય સત્યે, સ્વતઃ સિદ્ધ શૂન્યે અજૂન્યે સ્વનિત્યે
સ્વયં સ્વાદ માણું સ્વયં સ્વાત્મ ચક્ષે. મણી ૫

અનન્યાશ્રિતે સ્વે રમું રમ્યતામાં, જુરી ભાવ જૂતેશનો ભવ્યતામાં
મુનિ નાગ દૈત્યો નરો દેવ યક્ષે. મણી ૬

પદ ૧ હું રાગ સહીયારીને

આ પુરાતની વિશ્વે બહાલાં પાર ન દુઃખને। તેથી તેણે
જ્યાં ત્યાંથી પશુ સુખડાં સારાં, ઉછી ઉધારે લેવા પડતાં
તે માટે જે હસશે। તો આ, વિશ્વ બધુ આવે હસવાને
જે રાશે। તો રહી અકિલા, પડખે દોષ ના ચડવાનું
ગાશે। તો સૌ દિશા વિષેથી પડ્યા પડશે ગાન તણાહા
પશુ નિશાસા જે નાખે। તો, ફાક હવામાં ઉડી જવાના
માટે આનંદી થઈ માણે, લ્હાણુ સહુને આપે સ્નેહે
મણિમય જગને બાળી હેતે, રામ બજી દ્યો સાચા મેહે.

પદ ૨ જું રાગ વાઘડી જુએ છે.

જા। જા। પુગી જા આનંદા શ્રમે, જંગી જીવડા. જાં ૦ ટેક.
જનને ઉદ્ધારવાને, બવબયથી તારવાને,
ધરિયો અવતાર છે ત્રિવિક્રમે, જાં ૦
વીરહાક વાગે જે જો। આસુરી સંપત્ત માથે
દોષ દુર્ગેને શુરે આક્રમે. જાં ૦
જગતી જ્યોતિ જેની, ઝળકે જગમાં જગપારે
જેતાં ન જાણુ બટકે કાં બ્રમે. જાં ૦
રામ રૂપે ખીરાજે, દાતારી જ્ઞાન મણિની.
બવ બય ટાળે દિતારે સૌ શ્રમે, જાં ૦

પદ ૩ જું રાગ ભૈરવ.

ડગલાં ભર બા। આનંદ બણી. આનંદ બણી આનંદ બણી. ડગલાં ૦ ટેક
આનંદે આનંદ અપારે, જડતી જ્ઞાના નંદકણી ૩૦
જ્ઞાનાનંદકણીથી જાગે, ઝટ જ્યોતિ સ્વાનંદ તણી. ૩૦
પ્રિયતાથી સ્વાનંદે રહેશે, આપે બ્રહ્માનંદ બણી. ૩૦
રામ રમંતો રસમય રાસે. પ્રિયતમ પરમાનંદ મણી. ૩૦

ચોરવાડકર પ્રભુલાલ પ્રીતમલાલ પઢિયાર કૃત.

રામવીણા.

જ્ઞાન વૈરાગ્ય અને ભક્તિનાં સર્વોત્તમ રહસ્ય પ્રકાશક ૧૦
અજનોનું ૫૫૦ પાનાનું સુંદર કાગળપર છાપેલ સોનેરી ના
અલંકૃત મળ્મુત કપડાંના પુઠાવાળું અનુપમ દળદાર પુસ્તક
વડોદરા, જુનાગઢ, ભાવનગર ફળવણી ખાતાએ, શાળા-પુસ્તકા
ખાટે મંજુર કરેલું, સાક્ષર પ્રશંસનિય તથા સુલક્ષ્ણ જ્ઞાનીને ભક્તિ
જ્ઞાનસુધા સહજ પ્રાપ્ત કરી આપનાર પુસ્તક. ઘણીજ થોડીજ
નકલો બાકી કીમત રા. ૧-૧૨-૦ પોષ્ટેજ જુદું.

રામજ્ઞાન:—એન માણેક મદનજી કૃત. ઇશ્વરાગ્ના રૂપે ૧૮ આ-
જ્ઞાઓનું પરમ પથે પ્રેરનાર અત્યુત્તમ પુસ્તક મૂલ્ય રા. ૦-૩-૦
પોષ્ટે જુદું.

સંગીતગીતા, સ્તોત્રપટક, શ્રી રામલહરિ હોર ૧ લી તથા ૨
જી અમૂલ્ય. દોઢ આલો પોસ્ટેજનો મોકલવાથી મળશે.

મળવાના ઠેકાણાં

શેઠ પુરૂષોત્તમ નાનજી ઠક્કર
રામવીણા તથા રામાજ્ઞાના
પ્રકાશક
શ્રી. કેશોદ-કાઠિયાવાડ.

રા. રા. નવનિધરાય ઇશ્વરાગ્ના
કીકાણી.
બજાર ફળિયા,
શ્રી. જુનાગઢ-કાઠિયાવાડ.

